

TvMR

Tijdschrift voor Mensenrechten
Driemaandelijks uitgave
Verschijnt vier keer per jaar
Aanbevolen citeerwijze: TvMR

Redactie

Hoofdredacteur: Eva Brems
Eindredacteur: Heidi Panken
Redactie: Fiona Ang, Sabine Dawoud, Alexander De Becker, Willem Debeuckelaere, Evelien Dekezel, Marie Delplace, Yves Haeck, Aagje leven, Paul Pataer, Stefan Sottiaux, Maxime Stroobant, Marjan Van de maele, Diederik Vandendriessche, Pieter Vanden Heede, Wouter Vandenhole, Nathalie Van Leuven, Mieke Verheyde, Catherine Vuylsteke
Correspondent: Paul de Hert (NL)

Vormgeving: Bram Wets

Tijdschrift voor Mensenrechten is een initiatief van de Liga voor Mensenrechten vzw.

Abonnement op TvMR? Bel 09/223.07.38

Redactiesecretariaat

Liga voor Mensenrechten vzw,
J. Van Stopenberghestraat 2, 9000 Gent,
Tel.: 09/223.07.38 – Fax: 09/223.08.48
E-mail: info@mensenrechten.be
website: <http://www.mensenrechten.be>

Redactionele samenwerking en disclaimer

Het Tijdschrift voor Mensenrechten is een initiatief van de Liga voor Mensenrechten vzw. De redactie heeft een volstrekt autonoom statuut. Het TvMR strekt tot het aanmoedigen van het onderzoek naar actuele mensenrechtenthema's en het verspreiden van de kennis hierover. Voor publicatie aangeboden teksten, arresten en vonnissen en te bespreken boeken mogen rechtstreeks naar het redactiesecretariaat worden gestuurd. De redactie behoudt zich alle rechten voor de publicatie van ingezonden artikels, werken, advertenties, ed. te weigeren. Aan de totstandkoming van deze publicatie is de uiterste zorg besteed. Voor informatie die nochtans onvolledig of onjuist is opgenomen, aanvaarden de auteurs, de redactie en de uitgever geen verantwoordelijkheid. Elke auteur is verantwoordelijk voor zijn/haar eigen redactionele bijdragen.

Lidmaatschap Liga voor Mensenrechten en jaarabonnementen

Lid + abonnement op Tijdschrift voor Mensenrechten: 27 €
Lid + abonnement op Fatik, tijdschrift voor Strafrecht en Gevangeniswezen: 35 €
Lid + abonnement op beide tijdschriften: 60 €
Steunend lid + abonnement op beide tijdschriften: 96 €
Lid zonder abonnement: 5 € per jaar

Het is ook mogelijk om, losgekoppeld van het lidmaatschap, een abonnement op de tijdschriften te bekomen.
Meer informatie bij Liga voor Mensenrechten.

De inhoudstafels van de oudere jaargangen zijn consulteerbaar op de website van de Liga voor Mensenrechten - www.mensenrechten.be

© Niets uit deze publicatie mag worden vervoelvuldig en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronische gegevensdragers of welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande, uitdrukkelijke en schriftelijke toestemming van de uitgever.

Uit respect voor mens en milieu wordt TvMR gedrukt op kringlooppapier en zonder vluchtige organische stoffen door Druk in de Weer, Gent

[Mensenrechten, een obstakel voor nationale veiligheid?]

Begin november maakte de Washington Post bekend dat de CIA ook in Europa vermoedelijke terroristen gevangen houdt op geheime locaties. Gevangenen zouden er blootgesteld worden aan foltering en mensonterende behandelingen. In de Raad van Europa werd prompt een onderzoek gestart naar acties van de CIA in Europa. De resultaten die het onderzoek tot dusver opleverde, zijn te lezen in het tweede memorandum van rapporteur Dick Marty. Marty acht het hoogst onwaarschijnlijk dat de Europese staten niet op de hoogte waren van de CIA-vluchten die vermeende terroristen transporteren. Voor het bestaan van geheime gevangenschappen zijn voorlopig nog geen harde bewijzen gevonden, al zijn er wel een hoop overeenstemmende aanwijzingen. Het onderzoek wordt in elk geval voortgezet. Tegelijkertijd benadrukt de rapporteur dat het al dan niet bestaan van geheime gevangenschappen in Europa niet de kern van de zaak is. Uit het onderzoek blijkt dat terreurverdachten door Amerikaanse autoriteiten regelmatig en bewust worden overgebracht naar landen waar foltering gedoogd wordt. De Amerikaanse overheid meent dus dat de middelen die in een rechtsstaat bestaan om misdaad aan te pakken, niet volstaan voor de bestrijding van terrorisme. Europa moet hierover een standpunt innemen en een open debat met Amerika durven aangaan.

[Hooggerechtshof Nigeria velt mijlpaalarrest over gasverbranding]

Op 14 november 2005 beval het Federale Hooggerechtshof van Nigeria de oliemaatschappij Shell en de Nigeriaanse Nationale Petroleummaatschappij (NNPC) onmiddellijk te stoppen met het verbranden van het gas dat vrijkomt bij de aardoliewinning in de Nigerdelta. Bij het verbranden (gas flaring), dat op grote schaal wordt toegepast in Nigeria, komen meer dan 250 soorten zwaar vervuilende stoffen vrij. Studies wijzen uit dat de lokale bevolking hier ernstig onder te lijden heeft, met een hoog sterftecijfer en een verhoogd aantal ademhalingsstoornissen (vooral bij kinderen) tot gevolg. Volgens het Hof "valt het recht op een schoon, gifvrij, niet-vervuild, gezond milieu ongetwijfeld onder het recht op een menswaardig leven" en moet de praktijk van deze gasverbranding onmiddellijk beëindigd worden. Shell en NNPC hebben beroep aangezet tegen het arrest. In afwachting van de uitspraak in beroep zouden beide bedrijven gehoor moeten geven aan het rechterlijk bevel, doch dit hebben ze tot op heden nog niet gedaan: het verbranden van de ongewenste gassen gaat ongestoord door. Er is eind vorig jaar dan ook een nieuwe vordering ingesteld tegen Shell en NNPC op grond van het negeren van het rechterlijk bevel.

[Federal High Court of Nigeria, 14 november 2005, Jonah Gbemre t. Shell Petroleum Development Company Nigeria Ltd., Nigerian National Petroleum Corporation en Attorney General of the Federation; www.climatelaw.org]

[Grondrecht op energie]

In het editoriaal van het vorige nummer werd de problematiek van de energiearmoede aangekaart. Inmiddels zijn twee interessante initiatieven genomen, één in de Kamer van Volksvertegenwoordigers en één in het Vlaams Parlement.

Op 1 februari 2006 is een herziening van artikel 23 van de grondwet ingediend, met het oog op het invoeren van het recht op toereikende energie (Parl. St. Kamer 2005-06, nr. 2270). Daarin wordt voorgesteld artikel 23, lid 3, 3° G.W., dat het recht op behoorlijke huisvesting als onderdeel van het recht op een menswaardig leven waarborgt, aan te vullen met het recht op toereikende energie.

Op 15 februari 2006 heeft het Vlaams Parlement een motie van aanbeveling aangenomen op de maatschappelijke beleidsnota energiearmoede (Parl. St. VI. Parl. 2005-06, nr. 668). Deze beleidsnota was voorbereid door de commissie ad hoc energiearmoede. Het parlement vraagt erin aan de Vlaamse regering om "het kunnen beschikken over minimumleveringen aan energie te beschouwen als een grondrecht." Verder komt het tegemoet aan de fundamentele kritiek dat de minimumlevering van 6 ampère strijdig is met de grondrechten. Het dringt erop aan de minimumlevering op te trekken naar 8 ampère, en te onderzoeken op welke manier die hoeveelheid kan worden aangepast in functie van het aantal gezinsleden en de grootte van de woning. De ultieme mogelijkheid tot afsluiten blijft behouden, maar enkel na een sociaal onderzoek. Afsluiten tijdens de winter zou niet langer mogelijk zijn.